

[Kjær Rasmussen.]

må erkende, at det formentlig lyder helt forrykt, når netop jeg peger på militæret, men det er min fornemmelse, at man har haft en heldig hånd lige netop på dette område i hvert fald.

Det er afgørende for os, at den nye lærlingeuddannelse ikke bliver en ensidig uddannelse, sigtende på et ganske bestemt fag. Laver man en sådan, ja, så vil vi jo få de samme aflukkede ghettoer, som vi har i dag. Vi må have en uddannelsesform, hvorunder der kan ske en vekselvirkning mellem skoleuddannelse og praktisk uddannelse, således at erhvervsvalget ikke kommer til at ske på et for tidligt tidspunkt. Vi lægger vægt på, at fagene samfundsorientering og sprog kommer til at indgå som en del af uddannelsen. Sådanne fags inddragelse vil også medvirke til, at lærlingeuddannelsen vil komme til at pege videre. Den må altså være en basisuddannelse, hvorpå der kan bygges andre uddannelser.

Lad mig sige om det foreliggende forslag, at det jo, som det også er hævdet fra anden side her, ikke siger så forfærdelig meget om det indhold, man kan tænke sig at give den nye lærlingeuddannelse. Forslaget henholder sig mestendels til at kræve mesterlæren afskaffet. Det kan vi være enige med forslagsstillerne om. Hvad angår den foreslåede kommission, ja, så kan det formentlig aldrig skade, at nogle mennesker begynder at interessere sig ret så alvorligt for lærlingenes forhold. Som sagt er VS allerede kommet med et forslag, der kan gøre lærlingene økonomisk uafhængige, og skal vi have en kommission, så må den i hvert fald bestå af folk, som har så megen fantasi, at de vil kunne bibringe lærlingeuddannelsernes teoretiske side et ganske nyt indhold.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kai Moltke): Det er i og for sig underligt; det er vist ikke længere siden end i forgårs, at der i samtlige blade var et kort telegram om, at man i international målestok i konventionsform overvejede sådanne ting som indførelse af mindstelønninger og en forkortet arbejdstid ikke alene for lærlinge, men også for andre unge. Når dette internationale arbejde er slutført, vil folketinget formodentlig komme til at stå over for en sådan konvention, og så kan det jo ikke skade noget, at

jeg i mit slutafsnit opfører to hovedkrav: at man ikke sætter unge mennesker til at arbejde mere end 40 timer om ugen, og at man skaffer dem en løn, som de kan ernære sig selv ved.

Der er vel ingen, der vil påstå, at et ungt menneske med de nuværende omkostninger kan ernære sig selv for stort mindre end det, som lærlingene selv kræver gennem deres organisationer, 265 kr. som minimum. Man ved vitterligt, at størstedelen eller en meget stor del af lærlingene ikke engang har opnået dette minimum, men ligger ca. 100 kr. under på nuværende tidspunkt.

Jeg kan i og for sig godt forstå undervisningsministerens indvendinger ud fra ét synspunkt. Det er beskedenheden, der præger undervisningsministeren på dette område, når han siger: ja men lad os afvente det udvalg, som af den forrige regering blev sammensat i 1967. Jeg skal virkelig gerne indrømme, at det var et positivt skridt fra hr. K. B. Andersens side, men jeg bliver nødt til at komme med nogle tilføjelser. Dette udvalg er meget ensidigt sammensat: direktøren for erhvervsuddannelserne, 2 repræsentanter for LO, 2 repræsentanter for arbejdsgiverne, en kontorchef i arbejdsministeriet og så — som tilforordnede, står der — 2 lærlingerepræsentanter og 2 for Dansk Arbejdsgiverforening. Hvad vil det sige, når undervisningsministeren mener, at dette udvalg skal have lov til at fortsætte sin virksomhed? Det betyder i virkeligheden, at undervisningsministeren siger, at dette er slet ikke noget, som kommer undervisningsministeriet ved.

Her må jeg påpege en enkelt svaghed. Hr. Morten Lange gentog jo netop: det drejer sig om at fremskaffe kvalificerede lærerkræfter; og det gælder ikke mindst de tekniske skoler. Mener undervisningsministeren ikke, at udvalget havde repræsenteret en bredere sagkundskab, hvis undervisningsministeriet havde været repræsenteret i udvalget, hvis faglærere og ledere af tekniske skoler f. eks. var med til at snakke om disse sager i udvalget?

Det er derfor, jeg i mine bemærkninger og i min fremsættelsestale siger, at det er et for snævert grundlag, man har i det siddende udvalg; og derfor må jeg advare imod, at man gør dette til et spørgsmål, som blot vedrører arbejdsministeriet og så arbejds-